

Quickscan Appelboom - de Knip Leek

Toets Wet natuurbescherming voor de sloop van het schoolgebouw

*b*uro *b*akker adviesburo voor ecologie

Quickscan Appelboom - de Knip Leek

Toets Wet natuurbescherming voor de sloop van het schoolgebouw

Opdrachtgever

Ordito

Contactpersoon

Dhr. C. van Kuijk

Status

Concept

Datum

26 mei 2020

Vrijgave

K. Breed

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Onderzoeksmethode	5
1.4 Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5 Planbeschrijving	7
2 Resultaten en effecten	9
2.1 Afbakening: mogelijk beïnvloede soorten	9
2.2 Vogelrichtlijnsoorten	9
2.3 Habitatrichtlijnsoorten	10
2.4 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten	12
3 Conclusie	15
3.1 Conclusie beschermde soorten	15
3.2 Benodigde vervolgstappen	15
4 Literatuur en bronnen	16

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Ordito is van voornemens om in Leek een schoolgebouw te slopen. Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Is er kans op overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
- Indien overtreding niet volledig te vermijden is, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Groningen het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Groningen heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 18 maart 2020) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

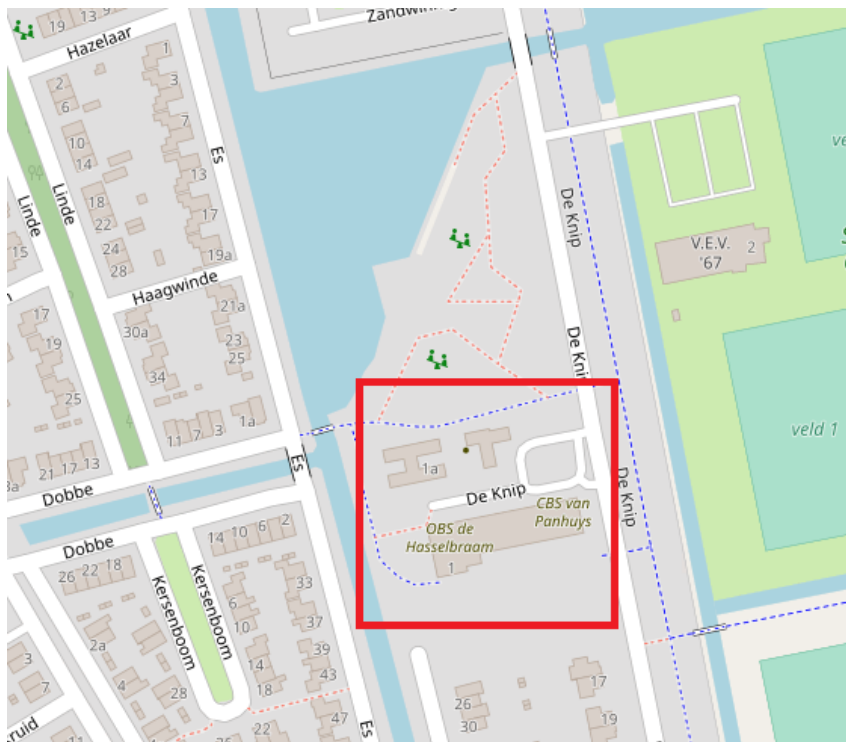
Op 24 maart 2020 is een verkenning van het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksgebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Hierbij is extra gelet op de aanwezigheid van open stootvoegen, kieren en andere openingen, die beschermde soort(groep)en zoals huismus, gierzwaluw of vleermuizen toegang zouden kunnen geven tot ruimtes in de daken of spouwmuren van de gebouwen.

Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit een school en een bijgebouw in Leek, gemeente Westerkwartier, provincie Groningen (zie figuur 1).

Het plangebied bestaat uit een schoolgebouw en een bijgebouw. De gebouwen hebben een plat dak en een deel van het schoolgebouw heeft gevelbetimmering. Er zijn geen openstootvoegen in de gebouwen aanwezig. Om de gebouwen heen ligt een schoolplein en achter het gebouw is een sloot met bomen aanwezig. Binnen 500 meter van het schoolgebouw bevindt zich een park. Foto 1 en 2 geven een impressie van het schoolgebouw en foto 3 van het bijgebouw.

Figuur 1 Ligging van het plangebied in Leek. Bron: openstreetmap.org

Foto 1 *Impressie van het zij- en achteraanzicht van het schoolgebouw.*

Foto 2 *Impressie van het zijaanzicht van het schoolgebouw.*

Foto 3 *Impressie van het bijgebouw.*

1.5 Planbeschrijving

Het plan is om het schoolgebouw en het bijgebouw gelegen op de Knip 1 in Leek te slopen. Na de sloop zal er op de vrijgekomen kavels nieuwbouw komen.

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten.

2.1 Afbakening: mogelijk beïnvloede soorten

Beschermde soorten die negatieve effecten kunnen ondervinden van de sloopwerkzaamheden zijn soorten die in gebouwen verblijven, dit zijn gebouwbewonende vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (huismus, gierzwaluw). Daarnaast kunnen tijdens het broedseizoen ook andere broedvogels zoals spreeuw en kauw worden verstoord.

Omdat het de sloop van een school- en bijgebouw betreft kan de aanwezigheid van beschermde flora en soortgroepen reptielen, vissen en grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen maken geen gebruik van gebouwen en zijn gebonden aan specifieke omstandigheden die in het plangebied afwezig zijn.

2.2 Vogelrichtlijnsoorten

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Een aantal vogelsoorten hebben nesten die het gehele jaar beschermd zijn omdat ze altijd gebruik maken van hun nesten (broeden, schuilen, slapen), elk jaar terugkeren naar dezelfde plek en honk vast zijn of in kolonieverband broeden. Sommige van deze soorten broeden in gebouwen, terwijl andere in bomen, holten of nestkasten broeden.

Uit bronnenonderzoek blijkt dat er in Leek vogelsoorten met jaarrond beschermde voorkomen, namelijk de huismus en gierzwaluw.

Tijdens het veldbezoek zijn het school- en bijgebouw ongeschikt bevonden. Het gebouw heeft een bitumen dak waardoor er geen ruimte is voor huismussen en gierzwaluwen om tot broeden te komen. Verder heeft het gebouw geen geschikte openingen voor huismussen en gierzwaluwen om een nest te kunnen bouwen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen en gierzwaluwen in het gebouw is op basis van het veldbezoek uitgesloten.

Binnen het plangebied zijn geen andere vogels waargenomen met jaarrond beschermde nesten. Ook nesten die mogelijk tot een vogel met een jaarrond beschermd nest horen zijn niet waargenomen.

Categorie 5 soorten

Categorie 5 soorten zijn soorten die meer flexibiliteit hebben in het kiezen van een nestplek, maar alsnog plaatsgebonden kunnen zijn. De nesten van deze soorten zijn alleen jaarrond beschermd als ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Bij aanwezigheid is inventarisatie wel gewenst. Uit bronnenonderzoek blijkt dat de spreeuw en zwarte kraai in omgeving van het plangebied voorkomen.

In het plangebied is de zwarte kraai waargenomen op het dak van het schoolgebouw. De omgeving van het plangebied is in potentie wel geschikt voor deze soorten.

Overige broedvogels

De geschiktheid van het plangebied voor overige (algemene) broedvogels is vooral van toepassing op algemene vogels die gebruik maken van tuinen in de omgeving van het plangebied. Uit bronnenonderzoek blijkt dat de holenduif, kneu en witte kwikstaart in de omgeving van het plangebied voorkomen. In het plangebied zelf zijn deze vogelsoorten of indicaties niet waargenomen.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Vanwege de afwezigheid van geschikte broedplekken voor huismus en gierzwaluw, zijn negatieve effecten van de sloop op deze vogels met jaarrond beschermde nesten op basis van het veldbezoek uitgesloten. Hier is geen nader onderzoek nodig.

Categorie 5 soorten

Aanwezigheid van categorie 5 soorten kan binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Er zijn echter voldoende alternatieve plekken om te broeden in de direct omgeving van het plangebied, bijvoorbeeld in de dakgoten, daken en tuinen van de omliggende woningen.

Overige broedvogels

Voor de overige broedvogels geldt dat (opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten alleen is toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. We adviseren om het broedseizoen te ontzien (de periode van half maart t/m half juli) omdat er in het plangebied ook soorten kunnen voorkomen die in een slechte staat van instandhouding verkeren en omdat tijdens de werkzaamheden ook in gebruik zijnde nesten vernield kunnen worden, waardoor alsnog sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming.

2.3 Habitatrichtlijnsoorten

2.3.1 Vleermuizen

Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. Deze verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd, ook als de dieren gedurende een deel van het jaar op andere plekken verblijven.

Aanwezige beschermde soorten

In de afgelopen 10 jaar zijn de volgende vleermuissoorten waargenomen in Leek (NDFF): gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Het te slopen schoolgebouw is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het schoolgebouw heeft geen openingen waar een vleermuis gebruik van kan maken om naar binnen te kunnen om de spouwmuur te bereiken, op foto 4 en 5 is te zien dat het gebouw niet toegankelijk is. Het bijgebouw is niet geschikt. Dit gebouw is compleet van ijzer en er ontbreekt een spouwmuur.

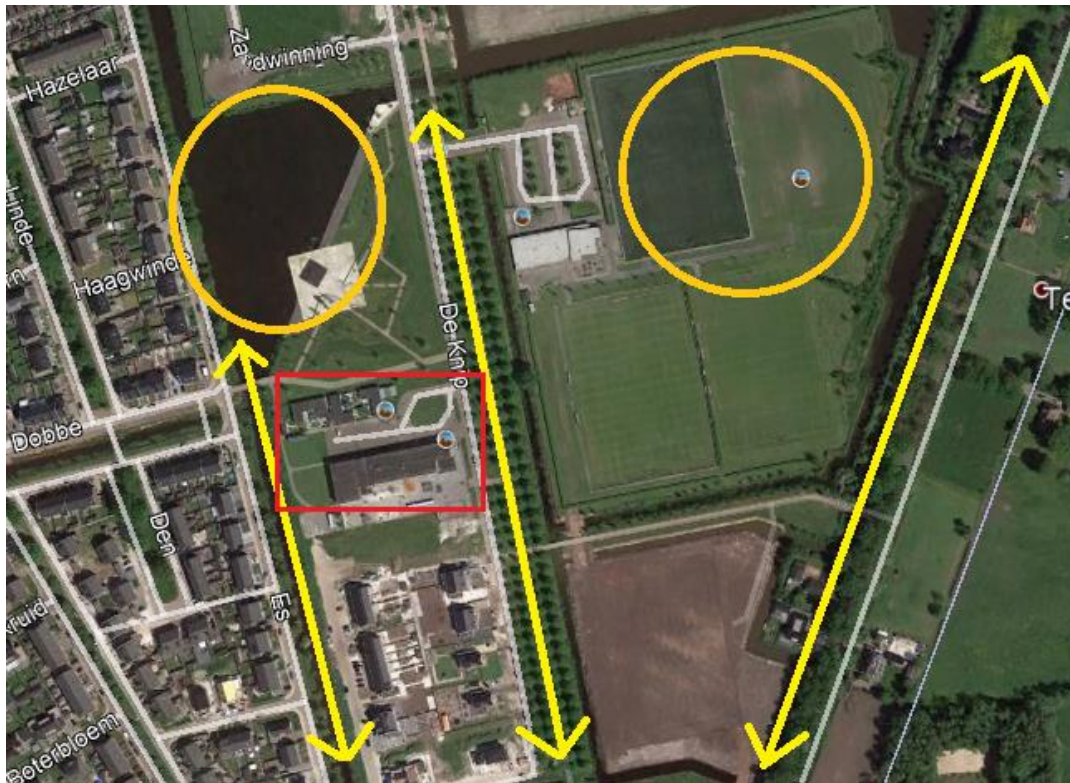
Foto 4 Geen openingen onder het ijzeren dak overstek.

Foto 5 Geen openingen achter de gevelbetimmering.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige structuren ontbreken in het onderzoeksgebied. Figuur 2 laat mogelijke vliegroutes in de omgeving van het plangebied zien.

Figuur 2 Impressie van een mogelijke vliegroute (gele pijlen) en mogelijke foerageergebieden (oranje cirkels) ten opzichte van het plangebied (rood kader).

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Buiten het plangebied zijn foerageerplekken aanwezig. Vleermuizen maken verder gebruik van groenelementen zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen en parken, die in de omgeving in ruime mate voorhanden zijn. Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied. Figuur 2 laat mogelijke foerageergebieden in de omgeving van het plangebied zien.

Effecten en vervolg

Verblijfplaatsen

Het schoolgebouw is niet geschikt voor vleermuizen omdat het niet toegankelijk is, er kunnen dus geen beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen vernield worden. Er vindt geen overtreding van de Wnb plaats. Er is dus geen ontheffing bij de Provincie Groningen nodig.

Essentiele vliegroutes en foerageergebied

Essentiele vliegroutes en foerageergebied zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

2.4 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied en omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Op basis van verspreidingsgegevens zijn geen

nationaal beschermde soorten in het plangebied aanwezig (NDFF). Enkele muizensoorten of andere kleine zoogdieren kunnen gebruik maken van het plangebied.

Effecten en vervolg

Voor de mogelijke aanwezige nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening natuurbescherming provincie Groningen, een algehele vrijstelling. Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd.

Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In het plangebied geen geschikt broedbiotoop aanwezig voor jaarrond beschermde Vogelrichtlijnsoorten.
- Rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor categorie 5 vogelsoorten aanwezig.
- Rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels aanwezig.
- De gebouwen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Er is geen nader onderzoek nodig voordat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden.
- Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli).
- Voor nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

Op basis van de quickscan blijkt dat er geen ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is.

4 | Literatuur en bronnen

- DR-loket, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Google Earth Pro. 2009. Tele Atlas.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Rosse vleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Watervleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Huismus, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en fauna-wet.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 24 maart 2020.

Websites

- www.openstreetmap.org
- www.google.nl/maps

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Stationsstraat 29c
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

Drs. D.E. Heidinga

Rapportage

L. Scheers

Veldwerk

L. Scheers

Kwaliteitscontrole

K. Breed

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2020); Quickscan Appelboom - de Knip
Leek. Toets Wet natuurbescherming voor de sloop
van het schoolgebouw. Rapport P20077, Assen.

Foto's: L. Scheers